

Suunised

**Suunised 5/2019 kriteeriumide kohta, mis käsitlevad õigust
olla otsingumootorites unustatud kooskõlas isikuandmete
kaitse üldmäärusega**

(1. osa)

Version 2.0

Vastu võetud 7. juulil 2020

Versioonid

Versioon 2.0	7. juuli 2020	Suuniste vastu võtmine pärast avalikku arutelu
Versioon 1.1	17. veebruar 2020	Väikesed parandused
Versioon 1.0	2. detsember 2019	Suuniste vastu võtmine avaliku arutelu jaoks

Sisukord

Sissejuhatus	4
1 Isikuandmete kaitse üldmääruse kohase eemaldamise taotlemise õiguslikud alused.....	6
1.1 Alus 1: õigus taotleda eemaldamist, kui otsingumootori haldajal ei ole enam vaja isikuandmeid töödelda (artikli 17 lõike 1 punkt a).....	7
1.2 Alus 2: õigus taotleda kustutamist, kui andmesubjekt võtab nõusoleku tagasi juhul, kui töötlemise õiguslik alus on isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 lõike 1 punkt a või artikli 9 lõike 2 punkt a ja kui töötlemiseks puudub muu õiguslik alus (artikli 17 lõike 1 punkt b)	7
1.3 Alus 3: õigus taotleda eemaldamist, kui andmesubjekt on kasutanud õigust esitada oma isikuandmete töötlemise suhtes vastuväide (artikli 17 lõike 1 punkt c).....	8
1.4 Alus 4: õigus taotleda eemaldamist, kui isikuandmeid on töödeldud ebaseaduslikult (artikli 17 lõike 1 punkt d)	9
1.5 Alus 5: õigus taotleda eemaldamist, kui isikuandmed tuleb kustutada selleks, et täita juriidilist kohustust (artikli 17 lõike 1 punkt e).....	10
1.6 Alus 6: õigus nõuda eemaldamist, kui isikuandmeid koguti seoses infoühiskonna teenuste pakkumisega lapsele (artikli 17 lõike 1 punkt f).....	10
2 Erandid õigusest nõuda eemaldamist vastavalt artikli 17 lõikele 3	11
2.1 Töötlemine on vajalik sõna- ja teabevabaduse õiguse kasutamiseks	11
2.2 Töötlemine on vajalik, et täita vastutava töötleja suhtes kohaldatavat juriidilist kohustust või täita avalikes huvides olevat ülesannet või teostada vastutava töötleja avalikku võimu.....	13
2.2.1 Juriidiline kohustus.....	13
2.2.2 Avalikes huvides oleva ülesande täitmine või avaliku võimu teostamine	14
2.3 Rahvatervise valdkonnas avaliku huviga seotud põhjused	14
2.4 Avalikes huvides toimuv arhiveerimine, teadus- või ajaloouringute või statistiline eesmärk kooskõlas artikli 89 lõikega 1, kuivõrd lõikes 1 osutatud õigus tõenäoliselt muudab sellise töötlemise eesmärgi saavutamise võimatuks või seda suurel määral kahjustab	15
2.5 Õigusnõuete koostamine, esitamine või kaitsmine	15

Euroopa Andmekaitsekohtu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse 2016/679/EL (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta; edaspidi „isikuandmete kaitse üldmäärus“) artikli 70 lõike 1 punkti e,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingut, eriti selle XI lisa ja protokoll nr 37, mida on muudetud EMP ühiskomitee 6. juuli 2018. aasta otsusega nr 154/2018¹,

võttes arvesse kodukorra artiklit 12 ja artiklit 22,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISED SUUNISED

SISSEJUHATUS

1. Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu 13. mai 2014. aasta otsusele Costeja kohtuasjas² võib andmesubjekt nõuda interneti otsingumootori haldajalt („interneti otsingumootori haldaja“)³ ühe või mitme veebilehele suunava lingi eemaldamist tulemuste seast, mis kuvatakse pärast tema nime põhjal tehtud otsingut.
2. Google'i läbipaistvusaruande⁴ kohaselt ei ole viimase 5 aasta jooksul pärast hindamist kasvanud nende URLde arv, mida Google ei ole loetelust eemaldanud. Näib siiski, et pärast Euroopa Liidu Kohtu otsust on andmesubjektid teadlikumad oma õigusest esitada kaebus loetelust eemaldamise taotlustest keeldumiste kohta, sest järelevalveasutused on täheldanud selliste kaebuste arvu kasvu, mis käsitlevad otsingumootori haldajate keeldumist eemaldada linke.
3. Euroopa Andmekaitsekohtu koostab vastavalt oma tegevuskavale isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 kohta suuniseid. Kuni suuniste valmimiseni peavad järelevalveasutused jätkama andmesubjektide kaebuste menetlemist ja uurimist võimalikult ulatuslikult ja kiiresti.
4. Seega püütakse käesolevas dokumendis tõlgendada juhtumeid, mis hõlmavad õigust olla otsingumootorites unustatud isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 sätete seisukohast („**õigus taotleda eemaldamist**“). Õigus olla unustatud on kehtestatud isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 17 spetsiaalselt selleks, et võtta arvesse Costeja otsuses määratud õigust taotleda eemaldamist.
5. Sellegipoolest, nagu sätestatud 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ („**direktiiv**“) ja nagu sedastas Euroopa Liidu Kohus eespool mainitud Costeja otsuses⁵, viitab õigus taotleda eemaldamist

¹ Kõiki suuniste viiteid liikmesriikidele tuleb mõista kui viiteid EMP liikmesriikidele.

² Euroopa Liidu Kohtu 13. mai 2014. aasta otsus kohtuasjas C-131/12, Google Spain SL ja Google Inc. vs. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) ja Mario Costeja González.

³ Sealhulgas veebiarhiivid nagu näiteks archive.org.

⁴ <https://transparencyreport.google.com/eu-privacy/overview?hl=en>

⁵ Euroopa Liidu Kohtu 13. mai 2014. aasta otsus kohtuasjas C-131/12, punkt 88: „Direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a tuleb tõlgendada nii, et nendes sätetes ette nähtud õiguste tagamiseks ja kui neis sätestatud tingimused on tõepoolest täidetud, on otsingumootori haldaja kohustatud kõrvaldama isiku nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavast tulemuste loetelust lingid veebilehtedele, mille on avaldanud kolmandad isikud ja mis sisaldavad teavet selle isiku

kahele õigusele (õigus esitada vastuväiteid ja õigus andmete kustutamisele kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega). Artikli 21 kohaldamist nähakse tõepoolest selgelt andmete kustutamise õiguse kolmanda alusena. Seega võib eemaldamise taotluse õiguslikuks aluseks olla nii isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 17 kui ka artikkel 21. Õigus esitada vastuväiteid ja õigus andmete kustutamisele anti juba direktiiviga. Siiski nõuab isikuandmete kaitse üldmääruse sõnastus nende õiguste tõlgendamise kohandamist.

6. Kõigepealt olgu märgitud, et ehkki isikuandmete kaitse üldmääruse artiklit 17 kohaldatakse kõikidele vastutavatele töötlejatele, käsitleb see dokument vaid töötlemist otsingumootori haldajate poolt ja andmesubjektide esitatud eemaldamistaotlusi.
7. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 kohaldamisel otsingumootori haldaja poolse andmete töötlemise suhtes tuleb arvesse võtta teatud kaalutlusi. Sellega seoses tuleb märkida, et isikuandmete töötlemist otsingumootori haldaja tegevuse kontekstis tuleb eristada kolmandate isikute veebilehtede avaldajate poolsest töötlemisest. Sellised kolmandad pooled on näiteks meediaväljaanded, kes avaldavad veebipõhist ajalehesisu⁶.
8. Kui andmesubjekt nõuab teatava sisu eemaldamist, tingib see konkreetse sisu eemaldamise andmesubjekti käsitlevate otsingutulemuste seast, kui otsing tehakse üldjuhul tema nime alusel. Teiste otsingukriteeriumide kasutamisel jääb sisu siiski kättesaadavaks.
9. Eemaldamise taotluse tulemusena ei kustutata isikuandmeid täielikult. Isikuandmeid ei kustutata nimelt algselt veebilehelt ega otsingumootori haldaja indeksist ja vahemälust. Näiteks võib andmesubjekt taotleda, et otsingumootori indeksist eemaldataks meediaväljaandest, näiteks ajaleheartiklist pärit isikuandmed. Sellisel juhul võidakse isikuandmete link otsingumootori indeksist eemaldada; asjaomase artikli üle otsustab aga endiselt meediaväljaanne ning artikkel võib jääda avalikult kättesaadavaks ja juurdepääsetavaks, isegi kui see ei ole enam nähtav otsingutulemustes, mis kuvatakse peamiselt andmesubjekti nime sisaldavate päringute tulemusena.
10. Siiski ei ole otsingumootori haldajad andmete täieliku kustutamise kohustusest üldiselt vabastatud. Mõnel erandjuhul peavad nad oma indeksid või vahemälud reaalselt ja täielikult kustutama. Näiteks kui otsingumootorite haldajad lõpetaksid algse avaldaja robots.txt päringute järgimise, tekiks neil tegelik kohustus sisu internetiaadress täielikult kustutada – erinevalt peamiselt andmesubjekti nimel põhinevast eemaldamisest.
11. Dokument on jaotatud kaheks osaks. Esimene osa käsitleb aluseid, millele andmesubjekt võib tugineda, kui ta esitab otsingumootori haldajale saadetud isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 kohase eemaldamise taotluse. Teine osa käsitleb eemaldamistaotluse õiguse erandeid vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikele 3. Dokumendi lisa käsitletakse eemaldamisest keeldumise korral esitatud kaebuste menetluskriteeriumide hindamist.
12. Dokumendis ei analüüsita isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõiget 2⁷. Selles artiklis nõutakse isikuandmeid avalikustanud vastutavatelt töötajatelt neid isikuandmeid linkide, andmekoopiate või -

kohta, ka sellisel juhul, kui seda nime või teavet ei ole varem või samal ajal neilt veebilehtedelt kustutatud, isegi kui selle nime või teabe avaldamine neil veebilehtedel on seaduslik“.

⁶ Euroopa Liidu Kohtu 13. mai 2014. aasta otsus kohtuasjas C-131/12; Euroopa Inimõiguste Kohus, 28. juuni 2018, M.L. ja W.W. vs. Saksamaa.

⁷ Määruse 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 17 lõige 2: „Juhul kui vastutav töötleja on isikuandmed avalikustanud ja peab lõike 1 kohaselt isikuandmed kustutama, võtab vastutav töötleja kättesaadavat tehnoloogiat ja rakendamise kulud arvestades tarvitusele mõistlikud abinõud, sealhulgas tehnilised meetmed, et teavitada kõnealuseid isikuandmeid töötlevaid vastutavaid töötlejaid sellest, et andmesubjekt taotleb neilt kõnealustele isikuandmetele osutavate linkide või andmekoopiate või -korduste kustutamist.“

korduste kaudu taaskasutanud vastutavate töötajate teavitamist. Seda teavitamiskohustust ei kohaldata otsingumootori haldajatele, kui nad leiavad kolmandate isikute poolt internetis avaldatud või sinna laaditud isikuandmeid sisaldavat teavet, seda automaatselt indekseerivad, ajutiselt säilitavad ja teevad selle kättesaadavaks internetikasutajatele konkreetses eelistusjärjekorras⁸. Lisaks ei nõuta sellega otsingumootori haldajatelt, kes on saanud andmesubjektilt eemaldamise taotluse, sama teabe internetis avaldanud kolmanda isiku teavitamist. Selle kohustusega püütakse panna suurem vastutus algsetele vastutavatele töötajatele ning vältida andmesubjektide algatuste mitmekordistumist. Sellega seoses jääb kehtima artikli 29 tööühma avaldus, mille kohaselt otsingumootorite haldajad „*ei peaks üldjuhul eemaldamisest mõjutatud lehekülgede veebihaldureid teavitama asjaolust, et mõnele veebilehele ei ole konkreetsete päringute tulemusena otsingumootori kaudu juurdepääsu*“, sest „*sellisel teabevahetusel ei ole ELi andmekaitseõiguse kohaselt õiguslikku alust*“⁹. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 2 kohta kavatakse välja anda ka eraldi suunised.

1 ISIKUANDMETE KAITSE ÜLDMÄÄRUSE KOHASE EEMALDAMISE TAOTLEMISE ÕIGUSLIKUD ALUSED

13. Isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 17 sätestatud õigus taotleda eemaldamist ei muuda Costeja kohtuotsuse tulemust, milles Euroopa Liidu Kohus otsustas, et eemaldamise taotlus põhineb direktiivi artikli 12 ja artikli 14 kohaselt õigusel nõuda vastavalt andmete parandamist/kustutamist ja õigusel esitada vastuväiteid.
14. Artikli 17 lõikes 1 sätestatakse üldpõhimõtte kustutada andmed kuuel järgmisel juhul:
 - a. isikuandmeid ei ole enam vaja sellel eesmärgil, millega seoses need on kogutud või muul viisil töödeldud (*artikli 17 lõike 1 punkt a*);
 - b. andmesubjekt võtab töötlemiseks antud nõusoleku tagasi (*artikli 17 lõike 1 punkt b*);
 - c. andmesubjekt esitab vastuväite isikuandmete töötlemise suhtes isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 21 lõike 1 ja 2 alusel;
 - d. isikuandmeid on töödeldud ebaseaduslikult (*artikli 17 lõike 1 punkt d*);
 - e. isikuandmete kustutamisega täidetakse juriidilist kohustust (*artikli 17 lõike 1 punkt e*);
 - f. isikuandmeid koguti seoses infoühiskonna teenuste pakkumisega alaealisele (*artikli 17 lõike 1 punkt f, milles viidatakse artikli 8 lõikele 1*).
15. Ehkki teoreetiliselt kehtivad eemaldamise korral kõik artiklis 17 osutatud alused, kasutatakse praktikas mõnda neist harva või ei kasutatagi, näiteks nõusoleku tagasivõtmisel (vt alus 2 allpool).
16. Andmesubjekt võib taotleda otsingumootori haldajalt eemaldamist siiski mitmel alusel. Näiteks võib andmesubjekt taotleda eemaldamist, kui ta leiab, et otsingumootoril ei ole enam vaja tema isikuandmeid töödelda (artikli 17 lõike 1 punkt a) ning ta võib kasutada ka oma õigust esitada vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 21 lõikele 1 töötlemisele vastuväide (artikli 17 lõike 1 punkt c).
17. Et järelevalveasutused saaksid hinnata kaebusi otsingumootori haldaja kohta, kes on keeldunud teatud otsingutulemust isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 alusel kustutamast, peaksid järelevalveasutused välja selgitama, kas sisu, millele link viitab, tuleks eemaldada või mitte. Seega

⁸ Vt Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas GC jt vs. CNIL, C-136/17, punkt 35, ja 13. mai 2014. aasta otsus kohtuasjas C-131/12, punkt 41.

⁹ Artikli 29 tööühm (2014), „Suunised Euroopa Liidu Kohtu otsuse rakendamise kohta kohtuasjas Google Spain ja Inc vs. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) ja Mario Costeja González, C-131/12“, WP 225, 26. november 2014, lk 23.

peaksid nad kaebuse sisu analüüsidest võtma arvesse kolmandate isikute veebilehtede avaldajate poolt kättesaadavaks tehtud sisu laadi.

1.1 Alus 1: õigus taotleda eemaldamist, kui otsingumootori haldajal ei ole enam vaja isikuandmeid töödelda (artikli 17 lõike 1 punkt a)

18. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti a kohaselt võib andmesubjekt taotleda otsingumootori haldajalt pärast üldjuhul tema nime järgi tehtud otsingut sisu eemaldamist otsingutulemuste seast, kui neis otsingutulemustes kuvatud andmesubjekti isikuandmeid ei ole otsingumootoril enam vaja sellel eesmärgil töödelda.
19. Säte võimaldab andmesubjektil taotleda oma isikuandmete eemaldamist, mis on tehtud kättesaadavaks kauem, kui otsingumootori haldajal on töötlemiseks vaja. Sellise töötlemise eesmärk on eelkõige teha teave internetikasutajatele kergemini kättesaadavaks. Eemaldamise taotlemisel tuleb arvesse võtta tasakaalu eraelu puutumatuse kaitse ja internetikasutajate teabele juurdepääsuga seotud huvide vahel. Eelkõige tuleb hinnata, kas aja jooksul on isikuandmed vananenud või ajakohastamata.
20. Näiteks võib andmesubjekt kasutada oma õigust taotleda eemaldamist vastavalt artikli 17 lõike 1 punktile a, kui:
 - tema kohta ettevõtte käsutuses olev teave on avalikust registrist eemaldatud;
 - link ettevõtte veebilehele sisaldab tema kontaktandmeid, kuigi ta ei tööta enam selles ettevõttes;
 - teave peab olema internetis avaldatud teatud arvu aastaid juriidilise kohustuse täitmiseks ja jäi internetti õigusaktides sätestatud tähtajast kauemaks.
21. Nagu näidetest näha, võib andmesubjekt eelkõige taotleda sisu eemaldamist, kui isikuandmed on aja möödumise tõttu selgelt ebaõiged või vananenud. Selline hindamine oleneb muu hulgas algse töötlemise eesmärkidest. Järelikult peaksid järelevalveasutused eemaldamise taotluste analüüsimisel kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punktiga a arvesse võtma ka isikuandmete säilitamise algseid tähtaegu, kui need on teada.

1.2 Alus 2: õigus taotleda kustutamist, kui andmesubjekt võtab nõusoleku tagasi juhul, kui töötlemise õiguslik alus on isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 lõike 1 punkt a või artikli 9 lõike 2 punkt a ja kui töötlemiseks puudub muu õiguslik alus (artikli 17 lõike 1 punkt b)

22. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti b kohaselt võib andmesubjekt nõuda oma isikuandmete kustutamist, kui ta võtab töötlemiseks antud nõusoleku tagasi.
23. Eemaldamise korral tähendaks see, et otsingumootori haldaja on kasutanud andmesubjekti nõusolekut töötlemise õigusliku alusena. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikes 1 tõstatatakse tõepoolest küsimus, mis õiguslikule alusele otsingumootori haldaja töötlemisel tugineb, kui kuvatakse isikuandmeid sisaldavad otsingumootori tulemused.
24. Seepärast ei ole tõenäoline, et andmesubjekt taotleks eemaldamist põhjusel, et ta soovib nõusoleku tagasi võtta seetõttu, et vastutav töötleja, kellele andmesubjekt nõusoleku andis, on veebiavaldaja, mitte andmeid indekseeriv otsingumootori haldaja. Euroopa Liidu Kohus on seda tõlgendust

kinnitanud oma 24. septembri 2019. aasta otsuses kohtuasjas C-136/17 (vt „**Google 2 otsus**“).¹⁰ Kohus osutab, et „(...) nõusolek peab olema „konkreetne“ ning puudutama seega konkreetset töötlemist, mis toimub otsingumootori tegevuse raames (...). Praktikas on aga keeruline ette kujutada, et otsingumootori haldaja küsiks andmesubjektidelt sõnaselget nõusolekut, enne kui ta tulemuste loetlemise tarbeks nende isikuandmeid töötlemas asub (...). Igal juhul (...) tähendab juba asjaolu, et isik esitab taotluse linkide eemaldamiseks, üldjuhul, et vähemalt selle taotluse esitamise ajal ei ole ta enam nõus andmete töötlemisega otsingumootori haldaja poolt.“

25. Siiski, kui andmesubjekt on tagasi võtnud nõusoleku lubada kasutada oma andmeid konkreetset veebilehel, peaks selle veebilehe algne avaldaja isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 2 alusel teavitama neid andmeid indekseerinud otsingumootori haldajaid. Seega oleks andmesubjektil siiski õigus nõuda oma isikuandmete eemaldamist, kuid sellisel juhul artikli 17 lõike 1 punkti c alusel.

1.3 Alus 3: õigus taotleda eemaldamist, kui andmesubjekt on kasutanud õigust esitada oma isikuandmete töötlemise suhtes vastuväide (artikli 17 lõike 1 punkt c)

26. Vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punktile c on andmesubjektil õigus nõuda otsingumootori haldajalt oma isikuandmete kustutamist, kui ta esitab töötlemisele vastuväite isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 21 lõike 1 alusel ja kui puuduvad ülekaalukad õiguspärased alused, miks vastutav töötleja peaks andmeid töötlemas.
27. Vastuväite esitamise õigusega antakse andmesubjektidele kindlamad tagatised, sest sellega ei piirata asjaolusid, mille alusel andmesubjektid võivad eemaldamist taotleda vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikele 1.
28. Õigus esitada töötlemisele vastuväide on ette nähtud direktiivi artikliga 14¹¹ ja see on alates Costeja otsusest eemaldamise taotlemise aluseks. Kuid isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 21 ja direktiivi artikli 14 erinev sõnastus viitab sellele, et ka nende artiklite kohaldamine võib erineda.
29. Direktiivi järgi peab andmesubjekti taotlus põhinema „konkreetses olukorraga seotud õigustatud ja veenvatel põhjustel“. Isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt võib andmesubjekt esitada töötlemisele vastuväite „oma konkreetsest olukorrast lähtudes“. Niisiis ei ole tal vaja tõendada „õigustatud ja veenvaid põhjuseid“.
30. Seepärast muudab isikuandmete kaitse üldmäärus tõendamiskohustust andmesubjektile soodsaks eelduse andmise teel, kohustades vastutavat töötlejat tõendama „mõjuvat õiguspärast põhjust“ töötlemiseks (artikli 21 lõige 1). Selle tulemus on, et kui otsingumootori haldaja saab eemaldamise taotluse andmesubjekti konkreetse olukorraga seotud alustel, peab ta nüüd isikuandmed isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti c kohaselt kustutama, v.a juhul, kui ta suudab konkreetse otsingutulemuse loetellu lisamise korral tõendada „ülekaalukaid õiguspäraseid põhjuseid“, mis koostoimes artikli 21 lõikega 1 on „mõjuvad õiguspärased põhjused, mis kaaluvad üles andmesubjekti huvid, õigused ja vabadused“. Otsingumootori haldaja võib ära näidata mis tahes „ülekaalukad õiguspärased põhjused,“ sealhulgas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikes 3 ettenähtud erandid. Kui otsingumootori haldaja ei suuda ülekaalukate õiguspäraste põhjuste

¹⁰ Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL) vs. Google LLC, C-136/17.

¹¹ Direktiiv 95/46/EÜ, artikkel 14: „Liikmesriigid annavad andmesubjektidele õiguse: a) esitada alati konkreetse olukorraga seotud õigustatud ja veenvatel põhjustel vastuväiteid teda käsitlevate andmete töötlemise suhtes vähemalt artikli 7 punktides e ja f osutatud juhtudel, kui siseriiklikes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Kui tegemist on õigustatud vastuväitega, ei tohi vastutav töötleja kõnealuseid andmeid edasi töödelda.“

olemasolu tõendada, võib andmesubjekt sellegipoolest nõuda eemaldamist vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punktile c. Õigupoolest eeldavad eemaldamise taotlused nüüd tasakaalu andmesubjekti konkreetse olukorraga seotud põhjuste ja otsingumootori haldaja mõjuvate õiguspäraste põhjuste vahel. Sellisel hindamisel võib olla oluline eraelu puutumatus kaitse ja internetikasutajate huvide tasakaal teabele juurdepääsul, nagu otsustas Euroopa Liidu Kohus Costeja kohtuasjas, ning Euroopa Inimõiguste Kohtu poolt rõhutatud tasakaal ajakirjanduse küsimustes.

31. Seepärast võivad otsingumootori haldajad ja järelevalveasutused eemaldamise taotluse hindamisel vastuväite esitamise õiguse alusel (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkt c) endiselt kasutada artikli 29 tööühma väljatöötatud eemaldamiskriteeriume, mis on esitatud Euroopa Liidu kohtu otsuse C-131/12 (Google Spain ja Google Inc vs Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) ja Mario Costeja González) rakendamise suunistes.
32. Sel juhul on eemaldamise taotluse aluseks andmesubjekti „*konkreetne olukord*“ (nt tekitab otsingutulemus andmesubjektile raskusi tööle kandideerimisel või rikub tema mainet eraelus) ja seda võetakse arvesse isikuõiguste ning teabe saamise õiguse tasakaalu hindamisel– lisaks eemaldamise taotluse menetlemise klassikalistele kriteeriumidele, näiteks:
 -) ta ei ole avaliku elu tegelane;
 -) kõnealune teave ei ole seotud tema tööeluga, kuid mõjutab tema eraelu puutumatus;
 -) teave hõlmab vastavalt kohtuotsusele vihakõnet, laimu, valet või muid sarnaseid tema vastu toime pandud süütegusid;
 -) teave näib olevat tõendatud fakt, kuid on faktiliselt ebaõige;
 -) andmed on seotud suhteliselt marginaalse väärtetega, mis pandi toime hulk aega tagasi ja põhjustab andmesubjekti suhtes eelarvamusi.
33. Sellest hoolimata ei tule taotluse tagasilükkamiseks vajalikke mõjuvaid õiguspäraseid põhjuseid käsitlevate tõendite puudumisel neid kriteeriume uurida.

1.4 Alus 4: õigus taotleda eemaldamist, kui isikuandmeid on töödeldud ebaseaduslikult (artikli 17 lõike 1 punkt d)

34. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti d kohaselt võib andmesubjekt taotleda oma isikuandmete kustutamist juhul, kui neid on töödeldud ebaseaduslikult.
35. Ebaseadusliku töötlemise mõistet tõlgendatakse kõigepealt isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 kontekstis, mis käsitleb isikuandmete töötlemise seaduslikkust. Sellist tõlgendust võivad toetada teised isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud põhimõtted (nt määruse artikli 5 või muude II peatüki sätete põhimõtted).
36. Teiseks tõlgendatakse mõistet laialt, muude sätete kui isikuandmete kaitse üldmääruses rikkumisena. Järelevalveasutused peavad mõistet tõlgendama objektiivselt vastavalt liikmesriigi seadustele või kohtuotsusele. Näiteks rahuldatakse eemaldamise taotlus juhul, kui isikuandmete loetellu lisamine on kohtuotsusega selgesõnaliselt keelatud.

Kui otsingumootori haldaja ei suuda töötlemise õiguslikku alust tõendada, võidakse eemaldamise taotlust käsitleda isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti d alusel, sest isikuandmete töötlemist sellistel juhtudel tuleb lugeda ebaseaduslikuks. Siiski tuleb meeles pidada, et algse töötlemise ebaseaduslikkuse korral on andmesubjektil õigus taotleda eemaldamist isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti c alusel.

1.5 Alus 5: õigus taotleda eemaldamist, kui isikuandmed tuleb kustutada selleks, et täita juriidilist kohustust (artikli 17 lõike 1 punkt e)

37. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti e kohaselt võib andmesubjekt taotleda otsingumootori haldajalt ühe või mitme otsingutulemuse eemaldamist, kui isikuandmed tuleb kustutada selleks, et täita otsingumootori haldaja suhtes kohaldatava liidu või liikmesriigi õigusega ette nähtud juriidilist kohustust.
38. Juriidilise kohustuse täitmine võib tuleneda kohtumäärusest, liikmesriigi või ELi õiguse selgesõnalisest nõudest kohaldada juriidilist kustutamise kohustust või üksnes sellest, et otsingumootori haldaja rikub säilitamise tähtaega. Näiteks on andmete säilitamise tähtaeg tekstis määratud, kuid seda ei järgita (selline hüpoteetiline olukord puudutab peamiselt avalikke toimikuid). Niisugune juhtum võib hõlmata võimalust, et avatud andmetes on kättesaadavad anonüümseks muutmata andmed või identifitseerimisandmed.

1.6 Alus 6: õigus nõuda eemaldamist, kui isikuandmeid koguti seoses infoühiskonna teenuste pakkumisega lapsele (artikli 17 lõike 1 punkt f)

39. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti f kohaselt võib andmesubjekt taotleda otsingumootori haldajalt ühe või mitme tulemuse eemaldamist, kui isikuandmeid koguti seoses määruse artikli 8 lõikes 1 osutatud infoühiskonna teenuste pakkumisega lapsele.
40. Artiklis käsitletakse infoühiskonna teenuste otse pakkumist ega käsitleta muid töötlemise liike. Isikuandmete kaitse üldmääruses ei määratleta infoühiskonna teenuseid, vaid viidatakse pigem ELi õiguses juba olemas olevatele määratlustele¹². Tõlgendamine on mõneti keeruline, sest Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ põhjenduses 18 esitatakse infoühiskonna teenuste otse pakkumise kohta üldine ja ebamäärane määratlus. Selles viidatakse vaid, et kõnealused teenused „on seotud on-line toimuva majandustegevusega“, kuid täpsustatakse, et need ei piirdu „teenustega, mis on seotud on-line tehtud lepingutega, vaid laienevad, **niivõrd kuiivõrd need kujutavad endast majandustegevust**, ka teenustele, mille eest nende saajad ei maksa, nagu näiteks teenused, mis pakuvad on-line infot või kommertsteadaandeid või vahendeid, mis võimaldavad andmete otsimist, neile ligipääsu ja väljavõtteid neist“, rõhutades majandustegevuse tunnuseid.
41. Eelöeldust tuleneb, et otsingumootori haldajate tegevus kuulub tõenäoliselt infoühiskonna teenuste otse pakkumise reguleerimisalasse. Sellegipoolest ei teki otsingumootori haldajatel küsimust, kas nende indekseeritavad isikuandmed puudutavad last või mitte. Siiski peaksid nad oma konkreetseid kohustusi arvestades ja isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõiget 3 kohaldades eemaldama lapsega seotud sisu isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 punkti f kohaselt, arvestades, et laps olemine on kehtiv „alus seoses konkreetse olukorraga“ (isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 21) ja „lastel on õigus saada erilist kaitset seoses oma isikuandmetega“ (isikuandmete kaitse üldmääruse põhjendus 18). Sellisel juhul tuleb kohaldamisel arvestada ka konteksti, milles algne vastutav töötleja kogub isikuandmeid. Kui andmesubjekt taotleb sisu eemaldamist, tuleb eelkõige võtta arvesse, mis kuupäeval algne veebileht töötlemist alustas.

¹² Nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535 (millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (kodifitseeritud tekst)) artikli 1 lõike 1 punkt b.

2 ERANDID ÕIGUSEST NÕUDA EEMALDAMIST VASTAVALT ARTIKLI 17 LÕIKELE 3

42. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikes 3 sätestatakse, et määruse artikli 17 lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui isikuandmete töötlemine on vajalik
- sõna- ja teabevabaduse õiguse kasutamiseks (*artikli 17 lõike 3 punkt a*);
 - et täita vastutava töötleja suhtes kohaldatava liidu või liikmesriigi õigusega ette nähtud juriidilist kohustust, mis näeb ette isikuandmete töötlemise, või täita avalikes huvides olevat ülesannet või teostada vastutava töötleja avalikku võimu (*artikli 17 lõike 3 punkt b*);
 - rahvatervise valdkonnas avaliku huviga seotud põhjustel kooskõlas artikli 9 lõike 2 punktidega h ja i ning artikli 9 lõikega 3 (*artikli 17 lõike 3 punkt c*);
 - avalikes huvides toimuva arhiveerimise, teadus- või ajaloouringute või statistilisel eesmärgil kooskõlas artikli 89 lõikega 1, kuivõrd lõikes 1 osutatud õigus tõenäoliselt muudab sellise töötlemise eesmärgi saavutamise võimatuks või häirib seda suurel määral (*artikli 17 lõike 3 punkt d*), või
 - õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks (*artikli 17 lõike 3 punkt e*).
43. Selles osas tahetakse näidata, et enamik isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 3 erandeid ei näi sobivat eemaldamise taotlemiseks. See sobimatus viitab sellele, et eemaldamise taotluse suhtes tuleks kohaldada isikuandmete kaitse üldmääruse artiklit 21. Igatahes tuleb meeles pidada, et isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikega 3 ettenähtud erandeid võib vastavalt määruse artikli 17 lõike 1 punktile c kasutada mõjuvate õigusparaste põhjustena.

2.1 Töötlemine on vajalik sõna- ja teabevabaduse õiguse kasutamiseks

44. Seda erandit isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 1 kohaldamisel tuleb tõlgendada ja kohaldada kustutamist määratlevate tunnuste kontekstis. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõiget 1 kirjeldatakse vastutavatele töötlejatele adresseeritud selge ja tingimusteta kohustusena. Kui isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, on vastutav töötleja „kohustatud kustutama isikuandmed põhjendamatu viivitusega“. See ei ole siiski absoluutne õigus. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõikes 3 esitatud erandites määratletakse juhtumid, mille korral see kohustus ei kehti.
45. Siiski on huvitatud poolte õiguste kaitse ja sõnavabaduse (sh vaba juurdepääs teabele) vaheline tasakaal isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lahutamatu osa.
46. Euroopa Liidu Kohus sedastas Costeja otsuses ja kordas hiljuti Google 2 otsuses, et töötlemine otsingumootori haldaja poolt võib mõjutada olulisel määral eraelu puutumatuse põhiõigust ja andmekaitseõigust, kui otsing tehakse andmesubjekti nime järgi.
47. Kaaludes andmesubjektide õigusi ja vabadusi ning internetikasutajate huve teabele juurdepääsul otsingumootori haldaja kaudu, leidis kohus, et „nende artiklitega kaitstud andmesubjekti õigused kaaluvad internetikasutajate seesuguse huvi küll üldjuhul kindlasti üles, kuid üksikjuhtudel võib see tasakaal siiski sõltuda teabe laadist ja delikaatsusest andmesubjektide eraelu suhtes ning üldsuse huvist seda teavet saada, mis omakorda võib varieeruda vastavalt sellele, milline on selle andmesubjekti roll avalikus elus.“¹³

¹³ Euroopa Liidu Kohtu 13. mai 2014. aasta otsus kohtuasjas C-131/12, punkt 81; Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas C-136/17, punkt 66.

48. Samuti leidis kohus, et andmesubjektide õigused kaaluvad üldjuhul¹⁴ üles internetikasutajate huvi juurdepääsul teabele otsingumootori haldaja kaudu. Siiski tuvastas kohus mitu tegurit, mis võivad sellist määratlust mõjutada, sh teabe laad või selle delikaatsus ning eelkõige internetikasutajate teabele juurdepääsu huvi, mis võib varieeruda vastavalt sellele, milline on huvitatud poole roll avalikus elus.
49. Kohtu tehtud eemaldamise analüüs näitab, et eemaldamise taotluste hindamisel peab otsingumootori haldaja võtma otsingutulemuste säilitamise või sulgemise üle otsustamisel igal juhul arvesse, kuidas eemaldamise otsus mõjutaks internetikasutajate juurdepääsu teabele¹⁵. Mõju ei pea tingimata kaasa tooma eemaldamistaotluse tagasilükkamist. Nagu kohus kinnitas, peab andmesubjekti õiguste riive olema õigustatud üldsuse ülekaaluka huviga saada kõnealusele teabele juurdepääs.
50. Samuti eristas kohus veebiavaldataja teabe levitamise seaduslikkust otsingumootori haldaja teabe levitamise seaduslikkusest. Kohus tunnistas, et veebiavaldataja võib tegutseda üksnes ajakirjanduse huvides. Selles olukorras saaks veebiavaldataja kasutada erandeid, mida liikmesriigid võivad sellistel juhtudel kehtestada direktiivi artikli 9 alusel (praegu isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 85 lõige 2). Sellega seoses märgitakse Euroopa Inimõiguste Kohtu 28. juuni 2018. aasta otsuses kohtuasjas M.L. ja W.W. vs. Saksamaa, et tasakaalu leidmine kõnealuste huvide vahel võib viia olenevalt asjaomasest taotlusest erinevate tulemusteni (eristades i) kustutamistaotlust algsele avaldajale, kelle tegevus on sõnavabaduse kaitse keskmes, ii) otsingumootori haldajale esitatud taotlust, kelle esmane huvi ei ole avaldada andmesubjekti kohta algupärast teavet, vaid eelkõige võimaldada tuvastada mis tahes kättesaadavat teavet selle isiku kohta ja luua nii tema profiil).
51. Neid kaalutlusi tuleks hinnata isikuandmete kaitse üldmääruse artikliga 17 seotud kaebuste korral, kuivõrd nendes otsustes tuleb kaaluda eemaldamist taotlenud andmesubjektide õigusi internetikasutajate huvidega teabele juurdepääsul.
52. Euroopa Liidu Kohus selgitas Google 2 otsuses, et isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 3 punkt a „väljendab seda, et õigus isikuandmete kaitsele ei ole absoluutne õigus, vaid (...) [seda tuleb] käsitleda lähtuvalt selle ülesandest ühiskonnas ning kaaluda võrreldes muude põhiõigustega vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele“.¹⁶ Selles on „sõnaselgelt ette nähtud nõue kaaluda ühelt poolt põhiõigust eraelu puutumatusel ja põhiõigust isikuandmete kaitsele, mida on tunnustatud harta artiklitega 7 ja 8, ning teiselt poolt põhiõigust teabevabadusele, mis on tagatud harta artikliga 11.“¹⁷
53. Kohus järeldas, et „kui otsingumootori haldajale on esitatud taotlus eemaldada link, mis viib veebilehele, millel on avaldatud (...) eriliikidesse kuuluvaid isikuandmeid, peab haldaja konkreetse juhtumi kõikide asjakohaste asjaolude põhjal, ja võttes arvesse, kui raskelt on riivatud andmesubjekti põhiõigust eraelu puutumatusel ja isikuandmete kaitsele, mis on tagatud harta artiklitega 7 ja 8, kontrollima (...) olulise avaliku huviga seotud põhjuste alusel (...), kas selle lingi sisaldumine tulemuste loetelus, mis kuvatakse andmesubjekti nimega tehtud otsingu tagajärjel, on tingimata vajalik, et kaitsta harta artikliga 11 tagatud teabevabadust, mis on internetikasutajatel, kes võivad olla huvitatud sellise otsingu kaudu sellele veebilehele pääsemisest.“¹⁸

¹⁴ Euroopa Liidu Kohtu 13. mai 2014. aasta otsus kohtuasjas C-131/12, punkt 99; Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas C-136/17, punkt 53.

¹⁵ Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas C-136/17, punkt 56 jj.

¹⁶ Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas C-136/17, punkt 57.

¹⁷ Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas C-136/17, punkt 59.

¹⁸ Euroopa Liidu Kohtu 24. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas C-136/17, punkt 69.

54. Kokkuvõttes võivad otsingumootori haldajad juhtumi asjaoludest olenevalt keelduda sisu eemaldamisest juhul, kui nad suudavad tõendada, et selle lisamine tulemuste loetellu on internetikasutajate teabeabaduse kaitseks rangelt vajalik.

2.2 Töötlemine on vajalik, et täita vastutava töötleja suhtes kohaldatavat juriidilist kohustust või täita avalikes huvides olevat ülesannet või teostada vastutava töötleja avalikku võimu

55. Selle erandi sisu tõttu on seda otsingumootori haldajate tegevusele keeruline kohaldada ning see võib mõjutada teatavate tulemuste eemaldamise otsuseid, sest otsingumootori haldajad töötlevad andmeid põhimõtteliselt otsingumootori haldaja seaduslikes huvides.

2.2.1 Juriidiline kohustus

56. On raske ette kujutada, et on olemas sätted, millega kohustatakse otsingumootori haldajad teatavat teavet levitama. See on põhjustatud nende tegevuse laadist. Otsingumootori haldajad ei tooda ega esita teavet.
57. Seepärast ei tundu tõenäoline, et liikmesriigi õigus sisaldaks otsingumootori haldajate kohustust avaldada teatud tüüpi teavet selle asemel, et kehtestada kohustus avaldada teavet teistel veebilehtedel, mida otsingumootori haldajad seejärel lingivad.
58. Seda hinnangut võib laiendada ka võimalusele, et liidu või liikmesriigi õigus laseb avaliku sektori asutusel teha otsuseid, millega kohustatakse otsingumootori haldajaid avaldama teavet otse, mitte linkide kaudu veebilehele, kus konkreetne teave sisaldub.
59. Kui liikmesriigi õigusega kehtestatakse otsingumootori haldajatele kohustus avaldada isikuandmeid sisaldavaid otsuseid või dokumente või antakse avaliku sektori asutustele õigus sellist avaldamist nõuda, tuleks kohaldada isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 3 punktis b sisalduvat erandit.
60. Kohaldamisel tuleb arvesse võtta kohustuse kehtestamise tingimusi, st et kõnealuse teabe säilitamine on vajalik juriidilise avalikustamiskohustuse täitmiseks. Näiteks võib juriidiline kohustus või selle kehtestamise seadusliku õigusega asutuse otsus hõlmata avalikustamise tähtaega või selgesõnaliselt väljendatud eesmärke, mis võidakse teatava ajavahemiku jooksul saavutada. Kui sellistel juhtudel esitatakse eemaldamise taotlus pärast tähtaja möödumist, tuleb erand lugeda aegunuks.
61. Seevastu liikmesriikide õigusega nähakse sageli ette isikuandmeid sisaldava teabe avalikustamine. Juriidilist kohustust teavet avalikustada või avalikustatud teavet säilitada ei saa lugeda isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 3 punktis b sisalduvaks erandiks, kuivõrd see ei ole suunatud otsingumootori haldajale, vaid veebiavaldajatele, kelle sisu lingitakse otsingumootori haldaja indeksiga. Seepärast ei saa otsingumootori haldaja eemaldamise taotluse tagasilükkamisel tugineda kohustuse olemasolule.
62. Kui kaalutakse andmesubjektide õigusi internetikasutajate õigustega teabele juurdepääsuga, tuleks teistele veebiavaldajatele suunatud juriidilist avalikustamiskohustust siiski arvesse võtta. Asjaolu, et teave tuleb veebis avaldada seadusliku kohustusena või pärast selleks seaduslikult volitatud asutuse otsuse vastuvõtmist, viitab üldsuse huvile teabele juurdepääsu vastu.
63. Üldsuse ülekaaluka huvi eeldus ei kehti algset teavet sisaldavate veebilehtede puhul samamoodi kui otsingumootori haldaja tulemuste indeksi puhul. Ehkki juriidiline kohustus teavet teataval veebilehel avalikustada võib tingida järeltule, et sellist teavet ei tohiks kõnealuselt veebilehelt kustutada,

võidakse otsingumootori haldaja kuvatavate tulemuste korral – kui otsingusõnana kasutatakse üldjuhul andmesubjekti nime – otsustada teisiti.

64. Sellistel juhtudel ei tohiks eemaldamistaotluse hindamisel eeldada, et juriidilise avalikustamiskohustuse olemasolu näitab tingimata, et kuivõrd kohustus seatakse algse teabe veebiavaldajatele, ei ole otsingumootori haldaja poolset eemaldamist võimalik heaks kiita.
65. Üldjuhul tuleks otsuse tegemisel võrrelda andmesubjekti õigusi internetikasutajate huvidega sellele teabele juurdepääsul otsingumootori haldaja kaudu.

2.2.2 Avalikes huvides oleva ülesande täitmine või avaliku võimu teostamine

66. Otsingumootori haldajad ei ole avaliku sektori asutused ega teosta seepärast avalikku võimu.
67. Nad saaksid seda siiski teha, kui neile antaks selline avalik võim liikmesriigi või liidu õigusega. Samamoodi võiksid nad täita avalikes huvides olevaid ülesandeid, kui nende tegevust peetakse liikmesriigi õigusaktide kohaselt selle avaliku huvi rahuldamiseks vajalikuks¹⁹.
68. Arvestades otsingumootori haldajate omadusi, ei ole tõenäoline, et liikmesriigid annavad neile avaliku võimu või leiavad, et nende tegevus või selle osa on seadusega kehtestatud avalike huvide rahuldamiseks vajalik.
69. Kui siiski on tegu juhtumiga, kus antakse otsingumootori haldajatele liikmesriikide õigusega avalik võim või seostatakse nende tegevus avaliku huvi rahuldamisega, saaksid nad kasutada isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 17 lõike 3 punktis b ettenähtud erandit. Sellisel juhul kehtivad ka kaalutlused, millega arvestati nendes juhtumites, kus liikmesriigi õigusega kehtestati otsingumootori haldajatele juriidiline kohustus teavet töödelda.
70. Et eemaldamistaotlust käesoleva erandiga seotud alustel mitte täita, on vaja määrata, kas teabe säilitamine otsingumootori tulemustes on vajalik avalike huvide saavutamiseks või volituste teostamiseks.
71. Teisalt kehtestab võimu või avaliku huvi õigusliku määratluse liikmesriik ning kui otsingumootor lükkab eemaldamistaotluse selle erandi alusel tagasi, tuleb mõista, et otsingumootor teeb seda põhjusel, et tema arvates on otsingumootori tegevus vajalik avalike huvide saavutamiseks. Sellisel juhul peaks otsingumootori haldaja põhjendama, miks ta loeb oma tegevust avalikes huvides olevaks. Ilma sellise selgitusega ei ole andmesubjekti eemaldamise taotluse tagasilükkamist võimalik erandile tuginemisega põhjendada.
72. Niisiis peab isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 55 lõikel 2 põhineva potentsiaalse kaebusega tegelema ka selle liikmesriigi järelevalveasutus, kelle seadust kohaldatakse.

2.3 Rahvatervise valdkonnas avaliku huviga seotud põhjused

73. Kõnealune erand on erijuhtum, mis põhineb asjaolul, et töötlemine on vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks.
74. Sellisel juhul piirdub avalik huvi rahvatervise valdkonnaga, kuid nagu avaliku huvi puhul mis tahes valdkonnas, peab töötlemise seaduslik alus olema sätestatud liidu õiguses või liikmesriigi õiguses.

¹⁹ Isikuandmete kaitse üldmäärus, artikli 6 lõige 3: „Lõike 1 punktides c ja e osutatud isikuandmete töötlemise alus kehtestatakse:

- a) liidu õigusega või
- b) vastutava töötleja suhtes kohaldatava liikmesriigi õigusega (...).“

75. Selle erandi kohaldamisel otsingumootori haldaja tegevuse kontekstis on võimalik jõuda eespool osutatuga samadele järeldustele. Ei ole tõenäoline, et liikmesriigi õiguses või liidu õiguses saaks otsingumootori haldaja tegevuse ja teabe või teabe kategooria säilitamise otsingumootori haldaja tulemustes siduda rahvatervise valdkonnas avalikes huvides oleva ülesande täitmisega.
76. Järeldus on veelgi ilmsem, kui võtta arvesse, et eemaldamise tulemusena kustutakse otsingukriteeriumina peamiselt nime sisestamisel saadavate tulemuste lehelt ainult mõned tulemused. Kuid teavet ei kustutata otsingumootori haldaja indeksest ja see on leitav teisi otsingusõnu kasutades.
77. Seepärast on keeruline ette kujutada, et peamiselt andmesubjekti nime alusel tehtavate otsingute puhul nende tulemuste nähtavana hoidmist võiks pidada üldiselt millekski, mis oleks rahvatervise valdkonnas avaliku huvi seisukohalt vajalik.
78. Eespoolt on käsitletud riiklike normide kohaldamise kriteeriume ja sellise järelevalveasutuse väljaselgitamist, kes peab tegelema võimalike nõuetega isikuandmete kaitse üldmääruse artikliga 17 seotud juhtumi korral, mis lükati selle erandi alusel tagasi.

2.4 [Avalikes huvides toimuv arhiveerimine, teadus- või ajaloouringute või statistiline eesmärk kooskõlas artikli 89 lõikega 1, kuivõrd lõikes 1 osutatud õigus tõenäoliselt muudab sellise töötlemise eesmärgi saavutamise võimatuks või seda suurel määral kahjustab](#)

79. Selles stsenaariumis peab otsingumootori haldaja suutma tõendada, et teatava sisu eemaldamine tulemuste lehelt on suur takistus või takistab täielikult teadus- või ajaloouringute või statistiliste eesmärkide saavutamist.
80. Otsingumootori haldaja peab püüdma neid eesmärke objektiivselt täita. Võimalus, et tulemuste vähendamine võib otsingumootori haldaja teenuse kasutajate uuringu- või statistikaeesmärkide saavutamist olulisel määral mõjutada, ei ole selle erandi kohaldamise seisukohast oluline. Kui sellised eesmärgid on olemas, tuleks otsuse tegemisel võrrelda andmesubjekti õigusi internetikasutajate huvidega sellele teabele juurdepääsul otsingumootori haldaja kaudu.
81. Samuti tuleb märkida, et otsingumootori haldaja võib neid eesmärke objektiivselt taotleda ilma, et andmesubjekti nime ja otsingutulemusi oleks põhimõtteliselt vaja seostada.

2.5 [Õigusnõuete koostamine, esitamine või kaitsmine](#)

82. Põhimõtteliselt on väga ebatõenäoline, et otsingumootori haldajad saavad isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 17 tuginevate eemaldamistaotluste tagasilükkamisel seda erandit kasutada.
83. Siinkohal tuleb rõhutada, et eemaldamistaotlus eeldab teatavate tulemuste eemaldamist otsingutulemuste lehelt, mida pakub otsingumootori haldaja, kui andmesubjekti nime kasutatakse tavaotsingu kriteeriumina. Teisi otsingusõnu kasutades teabele juurdepääs säilib.